

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

23-24/2008

20. srpna 2008

ročník 93

cena: 10 Kč

*Příští číslo vyjde
3. září*

Z obsahu

- * *Bezradné instituce
a nový školní rok*
- * *Za Jánom Johanidesom*
- * *Z ekumeny*

Neopláčet zlým se vyplácí

**HLEĎTE, ABY NIKDO NEOPLÁCEL
ZLÝM ZA ZLÉ...
1Te 5,15**

Jedno známé přísloví praví: „Za dobrotu na žebrotu.“ Možná, že se nám již někdy stalo, že jsme se

z dobré vůle snažili někomu pomoci, ale situace se obrátila proti nám. Apoštol napsal tato povzbudivá slova křesťanům, kteří také žili ve světě zkaženém hříchem. Byli pronásledováni, trpěli zlé věci od svých blízkých i jiných. Autor mohl tato slova napsat, protože sám takto oplácel. Sám prožíval těžkosti, přesto se modlil za své nepřátele. Pomáhal, sloužil, odpouštěl, žehnal, miloval právě tam, kde jiní nenáviděli. Proto jeho slova mají pro nás moc a inspirují k dobrému
...ale vždycky usilujte o dobré mezi sebou...

Církev je skvělým místem, kde může být budováno dobré ovzduší přijetí, odpuštění a lásky. Je zřejmé, že jen takto žijící sbor bude přitahovat jiné a Pán Ježíš Kristus bude

přebývat s radostí v prostředí, které je mu vlastní. On vždy usiloval o dobro. I on miloval, prokazoval dobro - a byl odmítnut.

... a vůči všem.

Svět je nádherným místem, abychom v něm žili svatý, praktický život. Kristus velmi rád býval v tomto světě. Naši nevěřící bližní jsou milováni Pánem Bohem. „Bůh tak miloval svět, že dal svého Syna.“ Jsou milováni i námi? Dokážeme jim naslouchat, pomáhat, přát dobré věci a modlit se za ně? V následování Krista se pro ně obetujeme.

S přáním Boží moci k činění dobra

**Tadeáš Firla,
kazatel Církve bratrské,
Český Těšín**

Co dělá Bůh?

Pracuje, a to bez přestání, tak nám odpoví Ježíš (J 5,17). Jenže zatím už Bůh ustanovil sedmý den, požehnal jej a posvětil, neboť v něm přestal konat veškeré své dílo stvořitelské (Gn 2,3). Člověku pak přikázal, aby v ten den nepracoval, ale věnoval se společenství s Bohem, pro něž je určen. Den odpočinku má pro něho blahodárný a radostný význam.

Záhy se objevila otázka, zda Bůh není porušitelem zákona, když pracuje i v sobotu. Nikoli Filo, řecky mluvící Žid a židovští rabíni koncem 1. století se shodli v tom, že Bůh pracuje i v sobotu, neboť jinak by Boží prozřetelná péče každý týden ustala a svět by se ocitl bez Boha, a jak utržený ze řetězu by skončil v nicotě. I když Bůh v sobotu pracuje, nemůže být obžalován, že nezachovává zákon o sobotě. Je přece Pánem, a tedy Pánem i nad sobotou. Nad ním není žádný Nejvyšší soud. Nelze se od něho odvolat k evropskému či mezinárodnímu soudu.

Pracuje i v sobotu, ač lidem přikázal, aby nepracovali. Poslal Abrahama zabít syna (Gn 22,3), ač přikázal "Nezabiješ". Dovolil Izraelcům, aby si od Egyptanů vypůjčili klenoty a ujeli s nimi (Ex 12,35), ač přikázal "Nepokradeš". Ježíš přikáže v sobotu uzdravenému, aby od-nesl své lože domů (Mk 2,11), ač Bůh přikázal o sobotě: "Nebudeš dělat žádnou práci ty ani tvé dobytče." Tak argumentují Kraličtí vykladači - viz jejich poznámky, šťastlivce, máš-li je!

V sedmý den Bůh přestal konat své stvořitelské dílo. Z toho někteří usoudili, že svět je hotové dílo, které nepotřebuje nic přidat ani ubrat. Otáčí se a běží tak, jako dobře zhotovené hodiny - automaticky. To

ostatní, co se na světě děje, je výsledek práce a péče člověka. Někteří z nich za to Bohu děkují, jiní už na něho vůbec nedbají, jako by nebyl. Všechnu odpovědnost vzal na sebe člověk, zbožný nebo bezbožný. Není třeba dodávat, že ten zbožný zůstal stát v půli cesty, v minulosti, jeho zbožná slepota zazdila Boží přítomné a budoucí dílo a už je nevidí. Chybí mu radost z toho, co Bůh dělá nyní a co ještě udělá. Naopak křesťanská víra se raduje z toho, že Bůh pracuje bez přestání.

Kdyby nebyl stále při díle, kdyby byl pracoval jen těch 6 dní, museli bychom sami sebe a všechno ostatní považovat za kopii originálu: Jako by někde nahoře zůstal pravzorek člověka a všeho ostatního a na svět by přicházely jen kopie, sériové výrobky s číslem. Nesporné je, že jistá sériovost existuje. Počítá s ní chirurg, když otevírá skalpelem tělo člověka, počítá s tím, že najde na patřičném místě játra, slezinu či žaludek, jako by šlo jen o lidské tělo, ne o tělo určitého jednotlivce. Lidé jsou si velmi podobní vzhle-

dem a postavou, nos a oči mají na hlavě. Jen úsměvem se liší od zvířat a jiných tvorů. Znovu tedy: je každý člověk jen sériový výrobek, žádný originál? Pohled do dějin lidstva a do našich dnů by tu sériovost skoro potvrzoval. V Osvětimě, na koncentračních prýcnách viděli jste ležet osobnosti, originály nebo bezejmenné lidi s číslem? Ne, neměli jméno, natož titul, měli jen číslo. Je to důsledek toho, že někteří lidé, bachaři, se dali do služby nelidskosti, ale oni byli v řadě ti poslední, k nim patřili ti velmi odpovědní, kteří zůstali doma u svých rodin a nakonec mnozí, skoro všichni lidé, který nechtěl vědět, proto nic nevěděl, oni a my podobně, všichni jsme zazdili Boha do minulosti nebo jsme mu dali výhost vůbec ze všeho a usurpovali pro sebe všechnu moc, ale i odpovědnost!

Bůh pracuje bez přestání a každý člověk je originál. Žalmista volá Boha k svému počátku: "Ty jsi mne vyvedl z života matky," (Ž 22,10)

Dokončení na str. 4

AKTUALITA

Ad Církve k poslanecké komisi

Není to tak dávno, kdy byla v ČT diskuse zástupců politických stran na téma Církve. Myslím, že to bylo v době ministrování Vítězslava Jandáka. Mezi pozvanými byl také přítomen zástupce KSČM. Když byl vyzván k vyjádření na toto téma, tak odpověděl, že KSČM má církve zařazeny do kapitoly sudetští Němci, šlechta, církve. Možná, že mu to tak trochu nešťastně ujelo,

ale tím řekl vše. Sudetští Němci a šlechta jsou pro komunisty odjakživa čmsi nežádoucím, a co jiného může znamenat zařazení církví do této kapitoly. Z toho lze snadno usuzovat, jak bude vypadat v poslanecké komisi onen "dobrý a poctivý kus práce", o němž soudruh Pavel Kováčik ujistil kolegy poslance.

Jaroslav Voříšek

Dálniční Kaple Smíření vyrostla na dálnici D5 poblíž Plzně - viz str. 2

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Kdosi se do Husa zapletl

Nevím, jak to vnímáte vy, ale mně většinou nesedí takové ty nastříhané TV vsuvky během bohoslužeb. Každoročně sleduji přenos z Betlémské kaple a velmi mě udivilo, že během tak svátostného okamžiku, jako je slavení památky večere Páně, letos uvedla Česká televize výstup pana Mgr. Radka Zapletala. Nemám nic proti tomuto finančnímu zpravodaji Ústřední rady ČČSH, který se - soudě podle přílohy Českého zápasu (38/2007, str. 5-6) - proslavil návrhem reformy, která posuzuje církev podle podobných měřítek jako komerční firmu. Spíše nechápu, proč zrovna on a proč během vrcholných okamžiků eucharistického společenství. Úplně jinak by to vyznělo od nějakého moderátora na začátku nebo na konci pořadu. Navíc, tradicionalisté v tuto dobu očekávají spíše varhany beze slov.

Myslet si však můžeme cokoliv. Světem vládne touha být na obrazovce. "Začínáme zase doporučovat sami sebe?..." (2 K 3,1) To ostatně dokládají i dodatky politiků následujících po požehnání. "Být viděn" možná znamená "být uznáván". Zdá se, že mediálně známá tvář prosadí snáze to či ono. Ovšem v případě člověka, který se zapletl do bohoslužby věnované jinému reformátorovi, bych neviděl záměr. Režisér se snad snažil, aby se divák nenudil. Situace však vybízí k určité vzpomínce na Boží bojovníky.

Mistr Jan nebyl manažer a nechtěl, aby církev byla firmou. Kritizoval snahu kléru hromadit hmotné bohatství. Místo něho si vážil hodnot ceněných v nebi. Změny, které prosazoval, nevycházely z žádné marketingové analýzy, ale z Písma svatého. Nastartoval mravní a duchovní obrodu národa, a to i přesto, že jeho následovníci tehdejší církev na čas ekonomicky zdecimovali. Jsem přesvědčen o tom, že není dobré nechat řídit církve lidi, kteří se především zajímají o peníze. Jde přece o vyšší cíle.

Hus nezklamal a osvědčil se stejně jako apoštol Pavel: "...skrze slávu i pohanu, skrze zlou i dobrou pověst; jako bludaři, a přitom pravdomluvní, jako neznámí, a přitom dobře známí, jako umírající, a hle žijeme, jako trestaní, a přitom nevydaní na smrt, jako zarmoucení, stále se však radující, jako chudí, avšak obohacující mnohé, jako nic nemající, a přitom všechno vlastnící." (2 K 6,8-10)

Ivo Kraus

Z církví u nás i ve světě

ERC K ČLÁNKŮM LÉKAŘSKÁ ETIKA A ETIKOTERAPIE

Ekumenická rada církví v České republice je společenstvím křesťanských církví, které usilují o vzájemné porozumění a spolupráci. Jednou z oblastí, v nichž tyto církve spolupracují, je i zdravotnictví. V nedávno zveřejněných člancích Lékařská etika a etikoterapie (Časopis lékařů českých 147, 2008, č.5, str. 258 – 260) a Lékařská etika a etikoterapie II (Časopis lékařů českých 147, 2008, č.6, str. 303 – 306) je ERC spojována s kryptoreligiózní esoterickou etikoterapií, která – aplikována v nemocniční duchovní péči - by ve svých důsledcích mohla poškodit pacienta. Jako představitelka tohoto směru etikoterapie je jmenována paní MUDr. Eva Kalvínská, která v současné době spolupracuje s Komisí ERC pro duchovní službu ve zdravotnických zařízeních.

Mohu za komisi prohlásit, že naší snahou je maximálně dbát na kvalitu péče. Naším pojetím je citlivé doprovázení pacienta (příbuzných, personálu) s plným respektem k jeho (jejímu) osobnímu přesvědčení a dodržováním zásady nonmaleficience a beneficience. Tato východiska jsou zachycena v Dohodě o duchovní péči ve zdravotnictví mezi Ekumenickou radou církví a Českou biskupskou konferencí (zde), která je jediným oficiálním dokumentem ERC v této věci. Z příloh Dohody (etický kodex, kvalifikační předpoklady pracovníka) je patrné, že duchovní péče v pojetí ERC je v souladu s evropskými standardy (www.eurochaplains.org). Zástupce komise je také aktivním členem European Network of Health Care Chaplaincy a účastní se pravidelných konzultací (zprávu je možno najít na http://www.eurochaplains.org/czech.htm) .

Ze stejných zásad vycházela i koncepce pilotního kurzu Evangelické theologické fakulty Univerzity Karlovy, který proběhl v akademickém roce 2007/8 ve spolupráci s 1. a 2. lékařskou fakultou UK. Praktická část kurzu byla inspirována metodikou Clinical Pastoral Training (CPT). V zájmu kvality péče je CPT zaměřena na osobu kaplana v rámci skupinové supervize. Jsme přesvědčeni o tom, že pro kvalifikované duchovní doprovázení v klinických podmínkách nestačí jen pouhá církevní příslušnost, dobrá vůle ani vzdělání, ale specifický (zkušenostní) výcvik.

Z výše řečeného je snad patrné, že ERC nedává prostor dogmaticčnosti žádného druhu, tím méně kryptoreligiózní esoterické etikoterapii. Taková východiska a praktiky jsou pro nás nepřijatelné pod touto i jinou terminologií. Paní MUDr. Eva Kalvínská má naší důvěru, oceňujeme její přínos, neboť po léta usiluje o zřízení standardní duchovní péče v českých nemocnicích. Vždy nás vedla k otevřenosti vůči pacientům, kteří nemají své duchovní zázemí ani domovské společenství v žádné klasické církvi, ale přece mají své duchovní potřeby. Nikdy nespochybňovala naše křesťanská východiska a nevňášela do obsahu ani do praktické podoby naší služby žádné esoterické prvky.

Myslím, že by bylo škoda prohlubovat v tuto chvíli rozpory mezi těmi nemnoha lidmi, kterým duchovní potřeby pacientů leží na srdci. Spíše jsme v situaci, kdy bychom měli spolu mluvit, naslouchat jeden druhému a hledat konsenzus.

Pavel Pokorný,
referent Komise ERC pro duchovní péči ve zdravotnických zařízeních

PRAVOSLAVNÉ ŽENY HOVOŘILY O SVÉM POSTAVENÍ V CÍRKVI

Ženeva – WCC. Za posledních 10 let došlo u účasti pravoslavných žen na životě církve k významným změnám, avšak mnoho z toho, co je znepokojuje, pravoslavné autority stále ještě nevzaly do úvahy. – Tak zní závěr mezinárodního shromáždění pravoslavných žen. Poslední mezinárodní konzultace žen v rámci pravoslavných církví se konala v Istanbulu v Turecku v roce 1997. Od té doby se podíl pravoslavných žen na životě církve zlepšil: církevní struktury uznaly potřebu věnovat se specifickým potřebám žen; ženy dostaly příležitost sloužit v některých pozicích a tu a tam se podílet na rozhodovacích procesech. Stále však nemají takřka žádný přístup k stipendiím pro theologické studium a s tím souvisejícím možnostem být zaměstnankyně v rámci církve, k tréninkům a možnostem poskytovat pastorační péči a další služby v církvi, velmi zřídka jsou členkami rozhodovacích orgánů v církvi. Těmito tématy se zabírala 5 denní konzultace ve Volose v Řecku, sponzorovaná Světovou radou církví. Konala se 8. – 12. června a zúčastnilo se jí 45 žen z východních a orientálních pravoslavných církví z Evropy, Blízkého východu, Asie, Austrálie a Severní Ameriky.

Ekuména vo svete 27/2008

Názory čtenářů

Vážená redakce,
přečetl jsem si vámi vydané Kostnické jiskry, č. 21-22/2008 ze 16. července 2008. Musím vám bohužel sdělit, že se mě velmi nemile dotkl článek „Původ – můj i váš” v tomto čísle KJ otíštěný, jehož autorem je Josef Veselý. Přesněji řečeno, dotkly se mě úvodní věty tohoto článku, které hovoří o genealogickém bádání jednoho synovce autora článku.

Tím synovcem jsem totiž já, a pranic se mi nelíbí, že moje genealogické zájmy se staly „berličkou” k tomu, aby autor uvedl další, a chápu že důležitější, části svého článku. Má pohmutky ke sledování minulosti rodu Urbánků autor nemůže znát, nikdy se mě na ně neptal, a přesto v článku tyto pohmutky, i genealogický výzkum obecně, subjektivně dezinterpretuje. Navíc uvádí zcela chybný časový údaj, který jsem mu nesdělil a jímž se může pravý autor odborných bádání cítit poškozen.

Myslím, že svůj článek mohl autor napsat i bez úvodních vět, bylo by to férovější a tím i opravdovější. Je mi líto, že jeden z mých strýců, navíc emeritní evangelický duchovní, si takovou triviální pravdu neuvědomil.

Přivítal bych vaše vyjádření, resp. uvedení tohoto dopisu pod rubrikou „Názory čtenářů”, či jinou, jak v tisku bývá zvykem.

S pozdravem

Josef Ondra

Jednota bratrská v Horní Čermné

Při pátrání v německém archivu Jednoty bratrské v Ochranově (Herrnhut) nedaleko Žitavy (Zittau) o životě mého strýce Jaroslava Hejla (1892-1920), který v letech 1911-1914 pracoval jako úředník v mlékárně Jednoty bratrské v Ochranově, jsem objevil zajímavé dokumenty týkající se Lanškrouna a Čermné. Jednak to je strojopis o 119 stranách od Gertrud Müllerové, kde vzpomíná na dobu, kdy v Lanškrouně a v okolí, zejména v Čermné, se v sedmdesátých a osmdesátých letech 19. století činil pokus o založení obnovené Jednoty bratrské a jak zde vznikaly domácí dílny na šití knoflíků. Myslím, že by to mohlo být zajímavým příspěvkem pro bližší poznání sociální problematiky a života lidí na Lanškrounsku a v Čermné. Hartwig přišel do Čermné z pruského Slezska z Hrabství kladského z obce Friedersdorf. Je zajímavé, že Hrabství kladské bylo v 15. stol. spojeno s Hrabstvím münsterberskopotštejnským. Münsterberg (dnes polské Zenbice asi 20 km severně od Kladska) se stal 1742 útočištěm nejméně 5.000 exulantů pro víru, kteří ve Slezsku utvořili řadu českých sborů jako Husinec, Dolní a Horní Poděbrady, Čermnín, Bedřichův Hradec aj. Víme, že z Čermné do Slezska odešla jedna rodina Duškova a jiní.

V červnu 1999 jsem se účastnil v moderně obnoveném exulantském kostele ve Střelíně (jižně od Wroclavi) vzpomínky, že tam před 250 léty založili český exulantský sbor. O životě a díle W. Hartwiga, který v Čermné za svého téměř čtyřicetiletého působení zanechal významné dílo v oblasti sociální a nábožensko-duchovního působení. Pokusíme se nejdůležitější připomenout.

Jak je známo, v roce 1722 moravští exulanti (proto se jim v USA později říkalo Moravští bratři), pocházející z okresu Nový Jičín a od Fulneku, kde do roku 1621 působil J. A. Komenský, založili v Ochranově pod patronací hraběte Zinzendorfa sbor Jednoty bratrské. V nedalekém okresním městě Niesky založili čeští exulanti rovněž sbor Jednoty bratrské. Později po roce 1736 založili exulanti z východních Čech a zejména z Čermné několik sborů Jednoty bratrské v okolí Berlína a ve vesnici Rixdorf u Berlína. Odešlo tam tehdy přes 5.000 evangelíků, kteří byli ve

vlasti pro víru pronásledováni. V říjnu 1998 navštívili potomci českých exulantů z Rixdorfu Čermnou s jejich biskupem T. Clemensem, jehož manželka má předky ve Voděradech u Sloupnice. Tato „obnovená” Jednota bratrská z Německa konala v 18. století misii v Evropě (Holandsku, Dánsku, Anglii), ale i v USA, v Karibské oblasti a v Africe. Dodnes je v těchto zemích mnoho sborů Jednoty bratrské a všichni vědí, že jejich duchovní tradice Jednoty bratrské pochází ze „země otců” - z Moravy a Čech.

V naší zemi mohla být tato tradice českých bratří obnovena až po tolerančním patentu 1781. Císař ovšem dovolil jen reformované (reformace švýcarské – helvetské) vyznání (k němu se připojili čermenští evangelíci) nebo luterské (německé reformace). Teprve po r. 1861 s vydáním císařského patentu byla tolerance evangelíků rozšířena o určité svobody (pak teprve bylo dovoleno k čermenskému kostelu postavit věž). Tehdy se Jednota bratrská v Německu na synodu usnesla, že by se mohla také v Čechách obnovit Jednota bratrská. Prvním činem bylo vyslání laického kazatele Wilhelma Hartwiga. Přišel do Čermné v naději, že zde najde bratry a sestry, kteří budou mít vztah k Jednotě bratrské. Hartwig však našel v Čermné početný živý sbor reformované církve. Domnívám se, že tehdejší farář Čeněk Juren (působil v Čermné 1863-1887) neměl pochopení pro poněkud pietistickou zbožnost Hartwiga, a tak ten zde neuspěl se snahou založit sbor Jednoty bratrské. Více by se o tom mohlo zjistit v archivech. Ovšem po válce 1866 Hartwig našel v Čermné řadu sirotků. Začal se o ně starat. Trpělivou prací a neúnavným psaním dopisů do Německa vyprosil peníze, aby po založení sirotčince 1867 mohl 1872 koupit chalupu čp. 538 (dnes čp. 188), kde bylo ubytováno až 40 chlapců.Oficiálně chalupu koupila společnost „Handlung W. G. Thrän and Comp.” pro Evangelickou bratrskou církev, jak se tehdy v Rakousku obnovená Jednota bratrská jmenovala. Za budovu s 6 měřicemi polností odkoupenou od statku čp. 189 zaplatili 4.500 zlatých. V září 1873 tato chalupa – sirotčinec vyhořel. Nikdo by nevěděl, jak tato budova vypadala, nebýt kresby uchované v

archivu v Německu. Je to vzácný pohled od východní strany přes Bájský potok včetně kříže, který tam dodnes stojí. Kresba z roku 1873 je zřejmě zhotovena několik měsíců nebo týdnů před požárem.

Poté znovu musí Hartwig psát prosebné dopisy do Německa a do církví v jiných zemích. Podařilo se mu při všech starostech o sirotky opět opatřit peníze, aby postavil již patrovou budovu podle vzoru čermenské evangelické školy (čp. 128). Patrová budova byla opatřena věžičkou s hodinami. Vše kryto černou břidlicí.

Vedle sociální práce konal Hartwig také dílo náboženského vzdělávání a misie a snažil se v Čechách založit Jednotu bratrskou. To se mu podařilo s čermenským bratrem Motlem 1870 v Potštejně, kde založili první sbor Jednoty bratrské. Odtud se Jednota šířila dále. V díle zakládání sborů Jednoty pomáhal značně bývalý dlouholetý učitel evangelické reformované školy v Čermné Václav Vančura, který pak později působil jako kazatel Jednoty bratrské a nakonec byl zvolen prvním biskupem Jednoty bratrské v tehdejším Československu. Po posledním biskupu Jednoty bratrské J. A. Komenském byl v Čechách jeho nástupcem V Čermné byla 1872 založena kazatelská stanice Jednoty v bratrské spravovaná sborem Jednoty Ústí n. Orł. Z té doby je zachován také hřbitov Jednoty bratrské v Čermné. Hartwig zde velmi zdárně působil do roku 1904, kdy zemřel a je v Čermné pochován na hřbitově Jednoty bratrské.

V roce 1905 se stal správcem sirotčince kazatel Jednoty bratrské František Kostomlatský po; jeho smrti 1920 domov vedla vdova Růžena Marková (nar. 1874) až do roku 1939. V listopadu 1932 budova opět částečně vyhořela. Za války byl v domě domov důchodců, po válce opět sirotčinec Jednoty bratrské. V padesátých letech byl majetek Jednotě bratrské zabaven a zřízen státní Domov mládeže, který zde existuje dodnes. – Když zde Jednota bratrská konala po desetiletí zdárně důležitou sociální práci, neměla by zde v tomto díle v čase svobody opět pokračovat? Zatím v navrácení majetku Jednota bratrská neuspěla.

Mgr. Miroslav Hejl

460 let od prvního překladu Nového zákona do dolnolužické srbštiny

Jednou z největších osobností rané dolnolužickosrbské biblistiky a evangelické teologie je dějinami i Božím rozhodnutím zastřešený farář Jakubica. Z českého podnětu po své konvenzi v době reformace začal na žarovském panství v Dolní Lužici

poprvé překládat základní dílo křesťanského evangelického bohosloví – Nový zákon – přibližně po roce 1523. Překlad Starého zákona do dolnolužické srbštiny musel počkat na následovníky, byl již nad síly jediného překladatele. Jaku-

Sbírka k Ekumenické neděli na první českou dálniční kapli

Ekumenickou neděli, která je letos vyhlášena na 21. září, také každoročně doplňuje tematická sbírka, letos na první českou dálniční kapli "Smíření", která byla v tomto roce otevřena na dálnici D5 a je památníkem všech lidských obětí dálniční dopravy a také, vzhledem ke své poloze na tradiční cestě mezi Čechami a Německem, symbolizuje smíření obou sousedních národů.

Výtěžek ze sbírky zasílejte na účet Ekumenické rady církví v ČR 473 492 623/0300 pod variabilním symbolem č. 52725.

bicův překlad Nového zákona nemohl být publikován, ale rukopis se uchovává v novověké době v západní části Berlína. Zůstal jednou provždy velkým dokumentem náboženské reformované dolnolužickosrbské literatury a byl též zároveň prvotním dílem celé lužickosrbské literatury vůbec (horní i dolní). Jakubica dokončil tento svůj vysoce ceněný rukopis roku 1548 pod vlivem tehdy poslední Lutherovy Bible, ale i dalších českých a německých reformovaných Biblí. Jakubica dokázal touto svou Bohem požehnanou překladatelskou prací všeobecně vysokou úroveň dolnolužickosrbské náboženské evangelické vzdělanosti i v duchu evangelizačním.

Josef Lebeda

Statečný farář vyznamenán

Ojedinělého uznání i pozornosti médií se dočkal ve věku 96ti let farář Českobratrské církve evangelické Jan Jelínek. Ústředí ČCE vydalo následující zprávu: „Náčelník generálního štábu armády České republiky udělil 22. 7. 2008 evangelickému faráři Janu Jelínkovi, pplk.v.v., pamětní plaketu - Laudí Memorabilis - za neokázalé a nezištné hrdinství a skutky, jimiž zachránil desítky lidských životů nejen v osudových chvílích druhé světové války, ale i v pohnutém poválečném období." Co se za touto informací skrývá? A co na jednom kazateli tak mimořádně zaujalo naše sdělovací prostředky? Farář Jelínek, narozený 19. 5. 1912 v Zelově, byl v letech 1937-1944 kazatelem českého, reformovaného sboru na Volyni v obci Kupičov, tehdy na polském území. Ve válečných letech, uprostřed konfliktů, posunů hranic, front a nezměrného násilí, zachránil Jan Jelínek spolu se svou manželkou Annou život několika desítkám lidí, často stojících ve válečné vřavě proti sobě. Šlo o Ukrajince, benderovce, Rusy, Poláky, židovské uprchlíky. Nejednou jim poskytli i ošetření. Na faře nárazově našlo azyl tolik lidí, že se tam nemohli vejít, a tak pomáhaly i další české rodiny. Šlo skutečně o „místo útočištné" biblické, starozákonní povahy. Na faře

mohli být vedle sebe shromáždění lidé, kteří by mimo ni sáhli druhým na život. Posléze farář vstoupil i s manželkou do československé armády, kde sloužili jako zdravotníci. Postupovali na východní frontě. Poté Jelínek pracoval ve vojenské zahraniční službě. Pomáhal přesídlovat zelovské reemigranty a volyňské Čechy. Zachránil také život řadě emigrantů ze Sovětského svazu, kterým hrozilo věznění v gulagu. Vystavoval jim křestní listy s razítkem své dřívější kupičovské farnosti. Na otázku reportéra: „Takže jste falšoval úřední listiny?" - mu odpověděl: „Pán Bůh je láska." Od roku 1947 se vrátil ke kazatelské službě. Byl vikářem v Kralovicích u Plzně pro Valeč a poté v Podbořanech. Žel se stal také obětí komunistické persekuce. Koncem padesátých let mu věnovala zvýšenou pozornost StB, až byl odsouzen na

dva roky pro pobuřování (1958-1960). Poté pracoval deset let jako dělník... Po převratu mohl konečně svobodně působit kazatelsky ve své církvi. Farář Jelínek již v minulosti vojenská ocenění obdržel, mj. také český válečný kříž. V roce 2007 mu bylo v jeho 95 letech uděleno vysoké státní polské vyznamenání. Naše česká prezidentská kancelář návrh na Jelínkovo vyznamenání však odmítla. Pozoruhodné je farářovo vyjádření: "Pro mne je Bůh všechno, moje vlast a čest. Já se můžu před Pánem Bohem postavit, že jsem od žádného nic nechtěl a kde jsem mohl pomoci, pomohl. A dovedl jsem si získat i nepřátele; někteří z nich, když přišli ke mně, odcházeli už jako přátelé." Zajímavá je také jeho odpověď na otázku, kdy se nejvíc bál. Řekl, že nejvíc se bál, aby nemusel zemřít v bolševickém vězení. Jan Jelínek je autorem knihy vzpomínek a zamyšlení, která se jmenuje Poušťej chléb svůj po vodě podle citátu z biblické knihy Kaza-tel: "Poušťej chléb svůj po vodě, nebo po mnohých dnech najdeš jej." Ne nadarmo jsou farář Jan Jelínek spolu se svou manželkou Annou přirovnáváni k pověstnému Oscaru Schindlerovi a jeho manželce Emilii.

Jan Kašper

Domácí násilí a Geneze

Podle odhadů publikovaných nedávno prostřednictvím Rady Evropy (neplést s Evropskou radou, orgánem Evropské unie!) trpí fyzickým násilím ze strany mužů z bezprostředního okolí více než čtvrtina žen v Evropě. (Pro upřesnění dodejme, že pojem „Evropa" se pro Radu Evropy neomezuje na Evropskou unii. Členských států Rady Evropy je sedmačtyřicet.) To je podíl pořádně vysoký! (A nelze jej jistě svést pouze na hodně široké vymezení Evropy.) O vysoký podíl se nepochybně jedná i v České republice. Vzhledem k pravděpodobné významnosti daného společenského jevu lze vyjádřit podiv nad tím, jak málo se mu tuzemská média věnují. Nanejvýš tu a tam bulvár u té či oné tzv. celebrity. Co soudobá kultura takříkajíc „vyšší", serióznější? V poslední době jsem téma domácího násilí zaznamenal v polském filmu Náměstí Spasitele a v knížce Skalpely od francouzského spisovatele Charlese Gancela (Scalpels, Buchet/Chastel Paris 2007). V obou případech běží o výrazné umělecké dílo a v obou případech si tvůrci vzali námět přímo ze života. Stručně o příběhu z Gancelovy knihy: Když žena nepřestane unaveného muže zasypávat výčitkami ani po jeho opakovaných výzvách, zasadí jí tento tři rány pěstí. Na ambulanci sice násilník ze slov ošetřujícího personálu pozná, že partnerka jako příčinu úrazu (prasklého rtu) oficiálně uvedla menší kolizi v autě, v očích všech zúčastněných i přihlížejících si však zároveň přečte jednoznačný odsudek. Odváží ženu (která je konečně zticha) domů a cítí se provinile... (Takových „trapných příběhů", v nichž přímo pulzuje život, obsahuje knížka Skalpely celkem deset.) Z Gancelova příběhu zaznívá tón, který nenalezneme v bulvárních líčeních násilných epizod z partnerských vztahů té či oné celebrity: totiž sdělení, že ve vztahu, kde k domácímu násilí dochází, je nepřímou vlastním násilnickým jednáním poškozován i násilník sám. Vždyť i ve chvíli, kdy jeden z partnerů druhého mlátí, zůstávají oba, pověděno teologicky, jedním tělem. Znamější než Gancelova knížka je zatím po světě polský film Náměstí Spasitele (Plac Zbawiciela), který kritika u severních sousedů dokonce označila za film roku 2006. U nás jej lze zhlédnout v rámci různých filmových festivalů. Snad někteří z čtenářů toto kruté, naturalistické sociální drama viděli. Zmiřme jen první scénu násilí, kdy manžel za vlasy vleče manželku ke své matce a nabádá ji, aby se tchyni omluvila za jakousi prostořekost. Také nad touto scénou nechme kriticky zaznít slovo z Geneze 2,24: „Z té příčiny opustí muž otce svého a matku svou, a přidržeti se bude manželky své..." Samozřejmě se rozumí, že ve filmu režiséra Krzysztofa Krauzeho nejsou propagovány žádné produkty. Protagonisté tam pijí nanejvýš „herbaty" (blíže neoznačený čaj). Z tohoto prozaického důvodu u nás také – snad s výjimkou Bohdana Slámy – nikdo žádná sociální dramata netočí. V celé současné „vyšší" české kultuře zatím (pokud mi nic podstatného neuniklo) téma domácího násilí (porůznu „vykukující" ze znepokojivých statistik) na novodobého Mrštíka teprve čeká. Přesto od něj nelze odhlížet – patří k situaci, do níž se zvěstuje evangelium.

František Schilla

ze všelijakých falešných mesiášů, začali žít představou mesiášského věku. Tedy nepřijde nějaká nadpřirozená bytost, ale působení moudrých lidí způsobí duchovní obrodu národa a věda a technika způsobí všeobecný blahobyt. Ovšem, jsou i jiné mesianismy, např. Karla Marxe, křesťanů, které se blíží k již uvedenému, osvícenství... Jiní zase vidí 2. příchod v okamžiku smrti člověka vycházející z představy o nesmrtelnosti duše. Pozemský život Ježíše Krista a jeho biblické předpovědi si nemusíme zvlášť připomínat - snad jen jedním citátem: „Až přijde Syn člověka, bude jako za dnů Noe..."(Mt 24,37-39) O tom dni a hodině však neví

nikdo... ani Syn, jenom Otec sám" (Mt 24,36). Ale nejde o pasivní očekávání. V knize je varovná příhoda, jak v Německu v třicátých letech 20. století mladíci v hnědých košilích terorizovali židovské obchodníky; bylo to považováno za okrajový jev. Jen aby tomu tak nebylo i dnes. V církvích jsou různé přístupy k Písmu. Když se málo počítalo s Duchem svatým, objevilo se letniční hnutí. Stejně tak je to s druhým příchodem - objevili se adventisté. Konec Zjevení Janova píše: „Ten, od něhož je to svědectví, praví: „Ano, přijdu brzo." Amen, přijď, Pane Ježíši!" (Zj 22,20) Lépe by bylo knihu přečíst a udělat si vlastní úsudek.

Jiří Novák

Recenze

Ludvík Švihálek:

Tajemství budoucnosti, Praha 2006, Advent-Odeon s.r.o.

Knihu dostala manželka darem, má kapitoly: Co víme o budoucnosti, Prorocká kniha knih, Židé, Prorocství o městech starověku, Předpověděný Mesiáš a Jaká je naše budoucnost. Při otvírání modlitebny CA s.d. z bývalé synagogy ve Veselí nad Moravou měl jsem sbor také pozdravit. Pověděl jsem, že i když jsme křesťané, máme různé důrazy. Tak jako jméno přítomného předsedy církve br. K.Nowaka zní stejně jako moje, a přece se liší. Vztahy obou našich sborů (ČCE v Javorníku nad Veličkou a Adventistů s. d. ve Veselí) jsme budovali na důvěře a osobních stycích. Půjčovali jsme jim kostel, vyměňovali si kazatelny, jejich kazatel přicházel i s pěveckým sborem. Styky to byly pro obě církve neobvyklé, ale vůbec ne jediné. Abychom lépe porozuměli následujícímu stručnému obsahu knihy, připojme předem několik poznámek. Církev vznikla z hnutí Williama Millera (1782-1849), který dospěl na základě výpočtů k nesprávnému závěru, že Ježíšův 2. příchod nastane 1843/44. Po zklamání se hnutí rozpadlo. Ty hlavní skupiny jsou adventisté s. d. a svědci Jehovovi. Toto jsou základní důrazy, kde se lišíme: Den odpočinku je dle Desatera sobota (hlásala Ellen Whiteová), dodržování jídelních předpisů blížících se předpisům pro Židy. Význačná je misijní a zvláště charitativní činnost organizace ADRA. Církev křtí dospělé ponořením, praktikuje obřad umývání nohou před večeří Páně, kterou vysluhuje chlebem a vinným moštem, má pro všechny sobotní školu a hlavně očekává brzký 2. příchod Pána Ježíše. Ve světě má 12 milionů členů, v ČR asi 8000, za oku-

pace byla zakázána a pak obnovena letech 1952-1956.Blíží se do-slovnému chápání Písma, my jsme zvyklí i na svobodnější přístup k výkladu, má status pozorovatele ERC. Církev se sama považuje za ostatek, např. dle Ř 9,27 „...Jen zbytek (Kral. ostatek) bude zachráněn". První kapitolka sděluje, že není v lidských možnostech zhlédnout budoucí události. „A přece je na světě kniha, jejíž autoři tvrdí, že jim bylo dáno nahlédnout za oponu času." Jeden mladý adventista mně řekl, že už se jednou spálili s lidským předvídáním a počítáním. Prognózy člověka nejsou spolehlivé. V roce 1989 se angažovali prognostici, ale ani oni netušili zhroucení režimu. V druhé kapitole popisuje autor na několika místech biblickou krajinu o to působivěji, že ji zná z vlastního pozorování. My jsme kdysi aspoň snili, že se tam někdy podíváme. Možnosti přišly nečekaně a rádi jsme jich využili. Viděli jsme i popisované jeskyně v Kumránu, kde byly nalezeny svitky ze 2. stol. př. Kr., a to knihy Izajáše, části žalmů a kompletní Daniel.Adventisté věnují značnou pozornost knize Daniela a Zjevení Janovu, jiní křesťané zase tyto knihy nevykládají příliš často. Autor se u Daniela soustřeďuje na 2. kapitolu, kde ve snu viděl Nebúkadnesar sochu, která měla „hlavu ze zlata, ramena a hrud ze stříbra, boky a břicho z mědi, nohy ze železa, chodidla a prsty ze železa smíšeného s hlinou. Pak se objevil kámen... udeřil do hliněných nohou té sochy a rozdrtil ji." (Tak má vzniknout věčné království.) Adventističtí vykladači vysvětlují vidění takto: Je to Babylon, Médo-Persie, Řecko, Řím a chodidla a prsty mají být evropské národy, které nebudou spolu držet, i přes mnohé a všelijaké snahy, jako železo

a hlína. Dalším pokusem je Evropská unie, budoucnost má ukázat správnost výkladu prorocství. U Daniela v 7. kap. je další obraz již popsaných říší v podobě zvířat – lva, medvěda, levharta a strašné šelmy. Poslední šelma má na hlavě deset rohů a pak ještě narůstá malý roh. To má být Římská říše a její dědic Římskokatolická církev. V knize se objevuje dost kritiky na tuto církev dle Da 7,24-27. Obrazy nám někdy skutečně připomínají inkvizici, křížové výpravy, protireformaci atd. Toto je nejostřejší část knihy, je těžké se s ní ztotožnit. Další kapitola nese název Židé. Autor knihy mimo jiné píše: „Pokud někdo požaduje jasný důkaz pro výjimečnost a pravdivost Bible, zde je: Židé." Popisuje množství pronásledování Židů, rozptýlení, pogromy až po šoa, kdy jich zahynulo ze zvěle Hitlera šest milionů. Jen jeden biblický citát z knihy: „Hospodin tě rozptýlí do všech národů... Mezi těmi národy nebudeš mít klidu... nebudeš si jist svým životem" (Dt 28,64-66). Kniha se zabývá i jmény nějakých významných Židů. Uvádím jen namátkou, Georg Gershwin, Albert Einstein, Lev Trockij, Rothschild, pražský obchodník Šemuel Mails, Gustav Mahler, ale také Karel Marx a Bedřich Engels. Židovského původu měl být i Kryštof Kolumbus. V biblických prorocstvích je i o návratu Židů: „Hospodin tě uvede do země, kterou obsadili tvoji otcové." A tak 14. května 1948 vznikl stát Židů Izrael. - Následující kapitolka píše o Kartágu (z města Týru), Babylonu, Ninive a dále je zmiňován extrémní islám. Poslední dvě kapitoly mluví o předpovědích Mesiáši a budoucnosti. Židé dle Starého zákona čekali a čekají v různých vlnách Mesiáše (Pomazaného, řecky Krista). Mnozí, zvláště vzdělanější Židé, zklamání

Ještě k bratru Bronislavu Kielarovi

Emeritní senior bratr Klobása napsal v ET-KJ č. 21-22 „otevřený dopis“ k uplynulým osmdesáti rokům našeho milého bratra Bronislava Kielara, někdejšího kazatele a řekněme přímo skutečného faráře v Krnově. Bratr Klobása nemůže znát o kazatelích svého někdejšího seniorátu vše, a proto mu nelze vůbec vyčítat jemné nepřesnosti v jeho článku. Rád bych doplnil onu část „dopisu“, že jubilantu nebyl dopřán pětiletý pobyt na fakultě, studium odborné literatury atd. Poslední vydání knihy V proměnách času 1969-1999 (Kalich 2002) píše:„V dubnu 1971 navázalo staršovstvo (v Krnově JN) kontakt s kurátorem sboru ČCE v Šenově u Ostravy Bronislavem Kielarem, který tehdy dálkově studoval KEBF v Praze."

Už jako mladí jsme se my, sebevědomí posluchači stavební fakulty VUT v Brně dohadovali, zda dálkové studium je skutečně plnohodnotné, a přitom jsme zapomínali na řadu roků práce, znalostí a zkušeností ve zvoleném oboru. Hrdě se

hlásím k tomu, že jsem spolužákem bratra Bronislava na tehdejší KEBF v Praze. Tam jsme dojížděli od roku 1969 společně po tři roky na konzultace. Bylo nás deset, mnozí jsme již měli ukončenou jinou vysokou školu, já byl z ročníku nejmladší. Měli jsme zde společenství posluchačů z ČCE, CB i BJB. Znalosti mnohých byly takové, že jsme se nejednou se vši úctou domlouvali s přednášejícími a bylo to ku prospěchu obou stran. Pamatuji si jména některých spolužáků, někteří již zemřeli, stejně jako profesoři. Vedle bratra Kielara s námi studoval Karel Rys z Ústí nad Labem, funkcionář lidové strany, bratr Špidlík, kazatel CB v České Třebové, sestra Věra Kachyňová z Brna, která se ráda blýskla tím, že učila prof. Petra Pokorného (ředitele dálkového studia) v nedělní škole. O rok níž byla Pavla Mrázková, sestra doc. Jiřího Mrázka, ale s námi se zúčastňovala konzultací. Dálkové studium nás přimělo studovat až přesmíru literatury, kterou bychom stejně četli, i

kdybychom nebyli posluchači KEBF. Bratr Kielar patřil do našeho společenství, spolupracoval s námi při rozmnožování některých potřebných textů, vzájemně jsme si korespondovali a všichni jsme vytvořili kamarádské společenství, i když nám chyběla bezstarostnost mladých denních studentů. Dnes už nevím, jak komu bylo studium „ukončeno“. Mně telegramem, že nemám jezdit na další konzultaci a bude následovat vysvětlení. Nenásledovalo... Nezmiňoval bych se o tom,kdyby naše studium nebylo všelijak zpochybňováno a nazýváno nějakým kurzem... Po dalších letech není už třeba uvádět víc. Zpovzdálí jsme službu br. Bronislava pozorovali, byli jsme si prohlédnout i zrestaurovaný krnovský kostel a vyslechnout jeho kázání. Musíme povědět, že měl výbornou průpravu, byl člověkem na svém místě. Za někdejší spolužáky přeji od Pána všechno dobré.

Jiří Novák

Co dělá Bůh?

Dokončení ze str. 1

"oddělil sis mě v mateřském nitru" (Ž 71,6). "S každým dítětem jsou všechny věci nově stvořeny a vesmír je vystaven zkoušce," pověděl G. K. Chesterton. S člověkem všechno tvorstvo povstává z nicoty do existence podle Boží vůle, která tvoří non stop, i v sobotu a v neděli

tak, že jedny povolává do existence a druhé v jejich existenci zachovává. Všechno tvorstvo s člověkem v čele zjevuje svou existencí dobrý Boží záměr pořádat divadlo, do něhož vstoupí i Bůh, zastoupen svým Synem, neboť v té hře jde o záchranu lidstva a všeho tvorstva ze zabloudění na novou cestu svět-

la. A v té hře mně Ježíš svěřil jednu maličkou, ale v Božích očích významnou roli. Necht' si každý řekne: Neocitl jsem se na světě náhodou, ani jako sériový výlisek člověka, nýbrž jako povolaný, pojmenovaný člověk podle Boží vůle a k jeho slávě.

Josef Veselý

Kolik klášterů zpusťošili v naší zemi husité?

Tuto otázku položil při dějepisném TV pořadu "O poklad Anežky české" v neděli 20.7.2008 moderátor Marek Eben skupině horlivých soutěžících v areálu Břevnovského kláštera v Praze. A zdál se být velmi uspokojen správnou odpovědí, že jich bylo 160 - počet, který zvolil vítězný hlas jako nejvyšší ze tří možností navržených k volbě. Touto otázkou i odpovědí bylo divákům naznačeno, že husité byli ve své době vlastně jen škůdci, kteří bezohledně ničili to, co mohlo dodnes sloužit jako vzácná kulturní památka. Tato vsuvka na okraj pořadu mne zarazila oním jednostranným zaměřením na husitskou minulost, což jsem zdaleka nečekal z úst moderátora, jehož jsem si už dávno oblíbil i jako herce, komentátora a písničkáře. (S jeho vzácným otcem, hudebním skladatelem Petrem Ebenem, mužem ekumenické otevřenosti, jsem se rád seznámil již v 70. letech při přípravě nového Evangelického zpěvníku. On sám do něho ochotně přispěl svými osobitými nápěvy: EZ 314, později ještě 616, 671, 678, 684, i svou vlastní písní: 613.) Přístup M. Ebena v TV se mně nyní jevil jako zbytečně tendenční.

Je smutné, že právě mladší generace TV diváků, která dnes už spíše postrádá o husitské době objektivní historický obraz, si mohla odnést z tohoto pořadu zcela jednostrannou představu, že husité byli jen fanatičtí ničitelé a bořitelé. Kdo jim vysvětlí objektivní pravdu, že to nebyli husité, kteří vyvolali ono hrůzné válečné dění, ale křížácká vojska složená z cizáků najatých Římem, která zákeřně vtrhla do Čech, aby zničila Husovy stoupence, kteří se rozhodli

pro svátostné přijímání i z kalicha? Napadeným husitům pak nezbyvalo než se bránit proti nepřátelské přesile. A když pak nepřátelská křížácká vojska docházela plně podpory i od klášterů (namnoze cizáckých), stejně jako od šlechty oddané Římu, museli husité bojovat i proti nim jako páté koloně v zemi. A tak docházelo podle tehdejšího způsobu boje i k dobývání a likvidaci nepřátelských klášterů, stejně jako panských hradů. Přitom bohužel posléze docházelo - v důsledku chiliastického očekávání brzkého konce světa - i k bezohlednému ničení nahromaděného klášterního bohatství, což dnes ovšem pokládáme za kulturní barbarství. Tento dobový obraz jsem si odnesl z hodin dějepisu v období první republiky a zdá se mi být logicky správný i dnes. Když už bychom tedy chtěli vypočítávat škody napáchané v naší minulosti od husitů, pak by měly být

Vzpomínka

Dne 29. června 2008 nás opustila sestra Ludmila Košťálová, manželka em. čbr. evang. faráře v Opavě. Narodila se dne 30. listopadu 1928 v Tršticích u Olomouce, kde její otec Jan Kostruch byl ředitelem školy a máti učitelkou. Po přestěhování do Drahotuš koncem roku 1940 absolvovala OŠŽP v Hranicích. V tamějším sboru se po konfirmaci činně zapojila do církevního života v tehdejším sdružení mládeže. Na jejích sjezdech se také poznala se svým manželem, mladým teologem Jaroslavem Košťálem. Po jeho návratu ze studií v Kanadě se v r. 1949 vzali a manžel nastoupil první místo faráře v tehdy

spravedlivě odhadnuty i škody způsobené nápirem pěti křížových výprav během období jedenácti let, kdy křížácká dobytvačná vojska u nás loupila a plenila jako všechny jiné námezdne armády. Ale to by asi bylo těžko spočitatelné. Nesnáž při zpětném dějinném ohlžení je v tom, že jsme vždy nějak ovlivněni svým přístupem, které straně jsme nakloněni. Ale představovat husity v TV pořadu výslovně a jen jako ničitele klášterů je nefér, jestliže zůstává zamlčeno spravedlivě hodnotící vysvětlení. Je to podobná nesnáž, jako kdyby vás napadl nějaký násilník a vy mu v sebeobraně rozbijete nos, ale pak vás jeho strana označí s ohledem na jeho krev za neurvalého násilníka. A tak o vás mluví i na veřejnosti. - I pokud jde o historii, je třeba vždy spravedlivě hodnotit obě strany věcí a událostí. Odváží se však v TV někdo zastat i husitů?

Jiří J.Otter

pohraničním sboru v Orlově. Lze říci, že mu v jeho nelehké práci byla vydatnou posílou a oporou. Dovedla se vypořádat se službami v církevním životě i přesto, že dala život čtyřem synům, kteří dnes, ve zralém věku, mají velmi slušná občanská postavení. Nedělní bohoslužby doprovázela hrou na klavír nebo harmonium. Toto církevní poslání nezanedbávala ani na druhém sboru v Opavě, kam se v r. 1958 přestěhovali. Život Lídy Košťálové lze shrnout do dvou slov: Rodina a církev. Heslu, které si mladí manželé vytyčili na svatebním oznámení v r. 1949 „Já pak a dům můj budeme sloužit Hospodinu“ zůstala celý život věrna. Lído, nezapomeneme!

Ing. Jan Kostruch

Inzerce

PRONAJMU BYT 2+K.K. na Černém Mostě k nastěhování 15.8.2008. Tel.: 724369172

č. 24

KŘESŤANSKÉ DOMY "GRÜNE AU" Samoobslužné domy - s apartmány, bungalov - zvou k rekreaci do nádherné alpské krajiny v St. Wolfgang. Slovo Boží, jehož je náš dům plný, i kouzlo krajiny působí, že tu i duše může dýchat. Východně od Salzburgu přes Linz z Prahy asi 4 hod. Asi 45 míst, pro skupiny i jednotlivce, křesťanská obecnství i sportovce. Atraktivní výlety do okolí, zubačka na Schafberg 1783 m, cykloturistika, v zimě sníh až do Velikonoc, pestrý venkovský podzim je zážitek nezapomenutelný! Horské túry začínají přímo u domovních dveří.

Pozvánky

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ EXULANT zve na konferenci „Exulant Jan Amos Komenský“ 19.-21.září 2008 v Janských Lázních, objekt Sola fide. Zahájení 19. 9. v 15.00 hodin. Program: Přednášky – prof. dr. Marta Bečková, dr. Edita Štěrříková, prof. dr. Igor Kišš (Bratislava), dr. Dietrich Meyer (Herrnhut), Mgr. Ondřej Macek, dr.Daniel Herman; Hudební vystoupení - premiéra skladby česko-rakouského skladatele Pavla Koutníka, hudba Komenského doby (hudebníci z Vídně), dětský pěvecký soubor Řetízek; 21.9. od 10,00 hod. bohoslužby v Žacléři na místě posledního rozloučení exulantů s vlastí. Ubytování v Sola fide: 200-250,- Kč/noc, snídaně 50,-Kč, oběd a večeře á 60,- Kč. Podrobnější informace a přihlášky: Pavel Čáp, Brechtova 778/4, schránka č.25, 149 00 Praha 4 – Háje; tel. 604175061; e-mail: pavel.cap@email.cz

Oznámení

Všem bratřím a sestrám sborů, kolegům a dalším přátelům děkuji za jejich upřímná blahopřání k mým narozeninám.

Zdeněk Navrátil
emer. farář ČCE, Hustopeče u Brna
* * *

*Dne 1. srpna 2008 zemřel dlouholetý kurátor a presbyter farního sboru Českobratrské církve evangelické v Praze 10 - Strašnicích **Daniel Titěra**. Rozloučení s ním a poděkování za jeho život se bude konat při zolaštních bohoslužbách dne 24. srpna 2008 v 16.00 v modlitebně strašnického sboru v Praze 10, Kralická 4.*

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY Vydává Kostnická jednota Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz www.evangelickytydenik.cz Řídí redakční rada. Redaktor: Ladislav Mečkovský Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává. Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800 Tiskne Grafotechna Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickacentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890. *A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851 Registrační číslo MK ČR: E 365

Cena: Od 15,50 do 18,50 euro /den; mimo hl. sezonu sleva, rovněž i děti sleva. www.christliches-freizeitheim-gruene-au.de, Jiří Potoček, tel/ fax 49 553 9393.

č. 23

Bohoslužby

SENIORÁT ZÁPADOČESKÝ

Českokratská církev evangelická AŠ, 352 01; Ne 10.00 /něm. 8.30/ Husovo nám. 3, f Pavel Kučera **ČERNOŠÍN**, 349 58; Ne 10.00 (a.c.e); 14.30 (b.d) Husova 249, f Jiří Marván **DOLNÍ BĚLÁ**, 331 52; Út 17.30 Nový obvod 137, a. Jiří Marván **DOMAŽLICE**, 344 01; Ne 9.00 Kostelní 93, a. Karel Šimr **HORNÍ SLAVKOV**, 357 35 Nové Sedlo; Ne 12.45 Karlovarská 140, a. Radek Matuška **CHEB**, 350 02; Ne 8.45 ul. 26. dubna 5, f Lubomír Líbal **CHODOV U KARLOVÝCH VARŮ**, 357 35; Ne 9.15 Dukelských hrdinů 281, f Radek Matuška **CHŘÁST U PLZNĚ**, 330 03; Ne 9.30 Železniční 477, f Karel Šimr **KARLOVY VARY**, 360 01; Ne 9.15 Zahradní 33, f František Pavlis **KDYNĚ NA ŠUMAVĚ**, 345 06; Ne 9.00 Dělnická 359, a. Jan Satke **KRALOVICE**, 331 41; Ne 9.00 Žatecká č. 480, f Jana Kadlecová **MARIÁNSKÉ LÁZNĚ**, 353 01; Ne 10.00 Lidická 189/16, f Daniel Matouš **MERKLÍN U PŘEŠTIC**, 334 52; Ne 9.00 Husova 201, f Jan Satke **NEJDEK**, 362 21; Ne 9.00 Husova 525, f Bob H. Ogola **OSTROV**, 363 01; Ne 10.00 Jáchymovská 170 **PLZEŇ - KORANDŮV SB.**, 301 50; Ne 9.30 Anglické nábř. 13, f M. + H. Hamarioví **PLZEŇ - ZÁPADNÍ SB.**, 301 00; Ne 9.00 Němejцова 2, j Renata Šílarová **PODBOŘANY**, 441 01; Ne 11.00 (a.c) Politických vězňů 300, f Jana Kadlecová **PŘEŠTICE**, 334 01; Ne 9.00 Rebcova 557, f Jan Satke **ROKYCANY**, 337 01; Ne 9.30 Jiráskova 481/II, j Ondřej Pellar **SOKOLOV**, 356 01; Ne 10.30 Petra Bezruče 501/7, j Pavel Knorek **STŘÍBRO**, 349 01; Ne 10.00 (a.c.d.e) Masarykovo nám. 15. a. Daniel Matouš **TEPLÁ**, 364 61; Ne 9.30 Máchova 357, f Alfred M. Satke

Církev bratrská
KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.30 Bulharská 2061/29A, Jan Valeš ml. **KLATOVY**, 339 01; Ne 9.00 Masarykova 367/III, Zdeněk Šplíchal **PLZEŇ**, 301 00; Ne 9.00 Doudlevecká 31, Zdeněk Šplíchal

Evangelická církev metodistická
HORŠOVSKÝ TÝN, 346 01; Ne 16.00 (b.d.e) Nádražní 79, Zdeněk Eberle **KARLOVY VARY**, 360 01; po domluvě Zámecký vrch 45, Miloslav Čech **PLZEŇ 1 LOCHOTÍN**, 323 00; Ne 9.30 Bolevecká náves 2, Zdeněk Eberle **PLZEŇ 3**, 301 24 ; Ne 9.00 Husova 14, Petr Procházka **TACHOV**, 347 01; Ne 10.00 Náměstí Republiky 85, Milan Mrázek

Bratrská jednota baptistů
AŠ, 352 01; Ne 9.00 Tábořská 9, Alois Boháček **CHEB 1**, 350 02; Ne 9.00 Libušina 4, David Sláma **CHEB 2**, 350 02; Ne 9.30 Mírová 6, Jan Katušťák **KARLOVY VARY**, 360 01; Ne 9.30 Závodu míru 112 **KRASLICE**, 358 01; Ne 10.00 Fučíkova 1639 **SOKOLOV**, 356 01; ne 9:30 Brněnská 486, Michal Jílek **TEPLÁ**, 364 61; Ne 9.00 Havlíčkova 42, Jaroslav Pospíšil

Misijně–pastorační situace církve – Zamyšlení nad stavem sborů ČCE

Po několikerém nahlédnutí do nedávno vydaného sborníku ČCE („Církev v proměnách času“ – 1968-1999), promyšleně sestaveném přehledu života jejích současných sborů, sestaveného oficiálním mluvčím ČCE a dlouholetým vedoucím tajemníkem Kancel. synodní rady M. Brožem mne neudivuje jeho přejně kritický pohled na jejich duchovní život, ale vzbuzuje obecně tristní pohled na tendenci zeštíhlení počtu jejich členů. To mne vede k častější otázce, proč tomu tak je, že jejich život vadne, ne-li umírá, či zda celá církev nepostrádá už léta něco, co lze nazvat duchovním nábojem svého poslání a tím i ztrátou přitažlivosti v oslovení dnešního člověka.

Hledání příčin tohoto stavu: Neztrácí se nám poznání i vědomí, že jsme od prvopočátků naší existence církví diasporní, což nás sblížíže s pojmy misie či pastorační. Zvláště v dobách mohutného náporu sekularizace se ztrácí náboženské citění, čímž prochází i naše společnost již více než 200 let od nástupu osvícenské filosofie s následnými revolucemi francouzskou a ruskou („Dějiny světa" sv. VII). K řešení ústředního problému, patřícímu do kategorie náboženského myšlení, je nutno si především ujasnit základní otázku: „Jaké poslání má ve světě církev." Proto zkoumáme biblický obraz církve za předpokladu spolehlivé exegese. Křesťanská církev má hluboké kořeny v myšlení a praxi starého Izraele, zvláště v jeho misijním poslání. Dá se říci, že už exodus věrného lidu Hospodinova z otroctví Egypta měl své určité poslání zřici se falešných bohů a sloužit svému Osvoboditeli. Stejně i jeho pobyt v babylonském exilu dosvědčoval židovské komunitě věrnost Hospodinu (Daniel). Okupace Kanánu Izraelem zaznamenala misijní situaci v odvrhnutí model, jak stvrzuje Eliášův boj s baalismem s důrazem, že jen Hospodin je pravým Bohem. Misijně si počínali Ježíšovi apoštolé další generace věrných Kristových následovníků v nerovném zápase s modlářstvím různé podoby. I přes vleklé věroučné spory, které vedly k osudnému rozkolu tehdejší církve, panující v obou částech říše římské, rozpadlé v pátém století, nezlomily církev v dalších stoletích v jejím misijním úkolu, získávání početných pohanských národů i ohněm a mečem. Dějiny křesťanské misie sahají hluboko do středověku i novověku, kdy byl pohanský svět naplněn misijní péčí církví, sloužící navždy v nežádoucí rivalitě, tu a tam i v porozumění společné věci Kristově. Nemalý podíl na rozšíření světové misie má i pronásledovaná Jednota bratrská-Ochranovská, vysílající řady misionářů do různých částí světa (v cizině s názvem „Moravian Church"). České evangelické církve zůstaly bez vlivu na světová misijní pole. Po 300 let zakoušely dopad násilné protireformace a následného údobí ponížení toleranční doby, trvající až do vydání Protestantského patentu (1861). Vzájemné utrpení posilovalo naše otce v jejich modlitbách. Bůh opět splnil svá zaslíbení. Nastala doba vzniku nových sborů, zvláště městských. Nejedna sbor děkuje svému vzniku pečlivě pastorační péči prvních svých farářů-zakladatelů. Tato skutečnost nás vede k myšlence „O významu pastorační v úřadu faráře". Byl to významný bohoslovec našeho století K. Barth, který rozpoznal vzájemnou spojitost kazatelské služby s pastorační. Ta se děje už na kazatelně a ze života lidí vstupuje do zvěsti kazatele. Ten posluchačům přináší Slovo (Boží) se svou solidaritou, jindy i výstrahou, krátce odpovědností za jejich spásu (1 Tm 2,4). Připomínáme si Boží zaslíbení při věrnosti Hospodinu, ale i jeho výstrahy před opomíjením Božího zákona či pohrdnutím jeho milostí. Slovo života v Kristově evangeliu se tu setkává i s těmi, kdo mu odporují. Tato vzájemná komunikace může vyvolat střety mezi kazatelem a posluchačem. Úbytek posluchačů pod kazatelnou věrného kazatele depri-muje, nelze se tvářit, že se nic nestalo. V tom se pozná zralost a zkušenost pastýře sboru, který není jen vykladačem–exegetem, ale i pečovatelem svěřených mu duší. Ježíšovo učení o dobrých pastýřích (viz Jan 10. kap.) stane se v naší praxi příkladem. Při promyšlení koncepce misie či pastorační nelze přehlédnout ústřední motiv české reformace, motiv eschatologický. K tomu ji přivedlo studium Písma sv. Můžeme proto shrnout toto zvláštní teologické zaměření: „Všechno dění církve má smysl v očekávání parusie." Přicházející Pán bude vše hodnotit. To bude ukončení dějin. I nám v Božím díle je položena Kristova otázka: Když přijde Syn člověka, zdali nalezne víru na zemi? (L 18,8). Nežijeme z minulosti, ani pro přítomnost. Pro naději v Kristovo vítězství jsme i ve své přítomnosti i smrtelnosti lidem budoucnosti. Z tohoto aspektu je nutno chápat smysl sborové služby. Ne poslední otázkou naší sebereflexe je „Vztah současné církve (ČCE) k úkolům, které nám ukládá Řád i zřízení církve". Máme dlouhodobou koncepci v otázce pastorační či misie i v měnících se okolnostech naší doby? Řada našich synodů měla nepochybně tyto otázky na programu. Může

se ovšem stát, že z různých důvodů (i časových) nedošlo k obecnému konsensu, ale jen časté poznámce: sy-nod bere na vědomí". Ale každý přemýšlivý účastník ví, že takové usnesení nestačí a že je potřebí angažovat se v díle církve osobně v určitém čase i místě služby. Jestliže se 88 sborů, uvedených ve Sborníku – různé duchovní úrovně, těch soběstačných i těch, které žijí na hranici faktické existence zmiňuje o pastorační činnosti svého kazatele či určitého týmu, je to dobré znamení o přijetí břemena nelehké služby tohoto druhu. Za zmínku zde stojí nedávná zpráva z předního brněnského sboru o povolání zvláštního pastoračního pracovníka mezi mladou generací. Budme si vědomi, že „V pastorační péči přijímáme mandát od svého Pána". Tento nezastupitelný úkol má zvláštní pomoc i ochranu, již se dostane všem, kdo věrně stojí v tomto díle. Povzbuzení k této službě pastýřů lidu Hospodinova slyšíme z úst našeho Pána: „Panovník Hospodin dal mi jazyk umělý, abych uměl příhodně ustalému mluvit slova...otvírá mi uši .. těla svého nastavuji bijícím..tváře své neskrývám od pohanění" (Iz. 50,4-6). Z úst proroka pak Hospodinovo slovo o shromažďování rozptýleného Jeho lidu: „Tak shledávati budu stádo své, zahynulé hledati budu, nemocné posílím" (Ez. 34,11-16). Jako vrcholná výzva nejvyššího pastýře všeho Jeho lidu Ježíše Krista, který nám odevzdává mandát nezřetelnějších slov poslání: „Jdouce po všem světě, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce, i Syna, i Ducha svatého" (Mt 28,18n). Proto i pastorační podle Ježíšova vzoru je konfrontací člověka s Ježíšem a pozváním k novému životu. Proto i v neúspěchu u lidí budme si stále vědomi slov písně: „Tvá, Pane Kriste věc to jest, jež nám zde svěřena a že jest Tvá a pro Tvou čest, nemůž být zmařena" (EZ 426). Nechť přítomnost Boží pomoci v této službě pocítí všichni, kdo ji věrně konají.

Zdeněk Navrátil

Za oslavami svátku Jana Husa

Lilie pro Husa

„Vypadá to tady jako na Kozím hrádku," konstatoval přednášející, když se před ním otevřel prostor připravený ve dvoraně evangelického sboru v Lysé nad Labem pro jeho projev. Před kamennou hradbou stála na čerstvě posekané travnaté ploše černá polní kazatelna s rudým kalichem. Kolem ní se do půlkruhu vinulo šest řad laviček a židlí. Pod korunou ořešáku, který na to vše vrhal blahodárny stín, pak na návštěvníka zpovzdálí vlídně kynula budova tolerančního chrámu. Ten je 6. července vždy otevřen, aby se příchozí mohl kochat prostotou jeho interiéru, tak výmluvně odkazující k povaze rané církve. Právě ta byla mistru Janovi trvalou inspirací.

Za město, které je vedle evangelického sboru pořadatelem akce, promluvil radní Petr Kopecký. Hlavní projev jsme svěřili emeritnímu faráři Josefu Kejřovi. Byla to dobrá volba. Přednášející se ujal svého úkolu způsobem, kterým místu vdechl ducha Husova. Nevedl akademicky neslané nemastné řeči. Z každé jeho věty číselo, jak se s kostnickým mučedníkem ztotožňuje a prochází jeho zápasy spolu s ním. Globální dobové obrazy se střídaly s detailními sondami. Nechyběly ani aplikace vztažené k naší současnosti. Někdo mluví pět minut a posluchačům to připadá nekonečné. Josef Kejř mluvil půl hodiny a my jsme mu stále viseli očima na rtech. Už mezi úvodní projevy vstupovalo komorní pěvecké sdružení Ambrosius - ženský soubor z Hradce Králové. Druhá polovina husovského setkání byla vyhrazena pouze jemu. V hodinovém koncertě jsme slyšeli písně Husovy, Komen-ského, Ebenovy, současných autorů, ale zejména spirituály.

Z ekumenických oslav svátku Jana Husa na Kozím Hrádku

Interiér dálniční Kaple Smíření, která vyrostla poblíž Plzně a na kterou vyhlásila ERC sbírku na ekumenickou neděli 21. září.

Ty s českými texty jsme si s ním s chutí zazpívali: Jednou budem dál, Já mám kocábku... Po potlesku se přidávalo. Ale jen trochu. Nebe totiž ztemnělo bouřkovými mraky a my jsme před sebou ještě měli cestu k Husově bustě, ke které v tento den vždycky klademe kytici. Tentokrát to byly lilie ze zahradnictví bratra Koníčka. Jen tak tak jsme je tam stihli položit.

Oslavy se účastnilo 120 lidí. To odpovídá zhruba počtům předchozích let. Mění se ovšem skladba účastníků. Přibývá evangelíků a ubývá neevangelických občanů. S pořadatelem dobře kooperují městské věstníky a letos i Rádio Jizera. Regionální média, včetně Nymburského deníku, nejen že na akci nevyšlou svého zpravodaje, ale nezveřejní už ani informaci o jejím konání. (Totéž ovšem platí i o evangelickém časopise Český bratr.) Ale není třeba pokládat to za fiasko. Ten nezájem lze vnímat i jako novinářský kompliment vypovídající o tom, že se zde neděje nic plytkého, skandálního ani tendenčního. Snad budeme takto poctěni i napřesrok.

Emanuel Vejnar

Proč jsme znovu společně vzpomínali na Jana Husa

Často jsme to slyšeli a slyšíme dodnes: Hus, husité, táboři, Jednota českých bratří, to jsou vlastně socialisté – komunisté končícího středověku, své doby, kteří tak jako nosívali své středověké oděvy, mysleli a mluvili středověce, to znamená nábožensky. Jejich víra v Krista, autoritu Bible a všechny s tím spojené projevy jsou jako ty oděvy pouhé vnější, dobové věci, které moderní, dnešní člověk odkládá. Zůstává, má zůstat to podstatné, co nás s nimi spojuje, s jejich myšlením ztotožňuje. Je to jejich přesvědčení o rovnosti a bratrství všech lidí a odtud plynoucí zaujetí pro sociální spravedlnost, které dnes musí být nesené, vyjadřováno nikoli nábožensky, ale, jak byli mnozí přesvědčeni, vědecky, to jest teoriemi dialektického materialismu, ale, jak jiní zase praví, i jiných filosofických směrů, materialistických i idealistických, pokládajících ponejvíce náboženství vůbec a tedy i křesťanství za dávno překonané a na mylných mystických představách založené názory. Je to tvrzení mylné. Ono náboženské, křesťanské, z biblické víry rostoucí přesvědčení našich předků, husitů, českých bratří, české reformace a dalších reformačních směrů, nejsou jenom dobové šaty. Jsou to samy předpoklady, základy,

ze kterých ono přesvědčení o rovnosti všech lidí a úsilí o nápravu církve a lidské společnosti vůbec vzešly. Není hlubšího a nezvratnějšího zdůvodnění rovnosti všech lidí, v Listině lidských práv slavnostně vyhlášené, než je ono biblické stvoření všech lidí k obrazu Božímu a jejich vykoupení ke svobodě toto poslání nést a naplňovat, uskutečněné v poselství, životě a oběti Ježíšově pro všechny lidi. Nejen komunismus, socialismus, ale všechno současné upřímné úsilí o sociálně spravedlivou společnost má tu své někdy přiznané, často však nepřiznané a někdy i horlivě popírané kořeny a kýžené cíle. Kde jsme však od těchto základů odtrženi, jich zbavování, zbavujeme se jich, stáváme se stále více podobni stromu bez kořenů, stromu, který ztratil svou životní sílu. Přestává kvést, nést ovoce a citlivý pozorovatel našeho euro-amerického světa, který tu máme na mysli, nemůže nepozorovat, že je to vadnoucí strom, ze kterého už i to listí opadává, že je v samém svém bytí ohrožován, že marně a škodlivě zabírá příliš mnoho místa. Jediným východiskem, záchranou, jak se nám to jeví, je návrat. Návrat ke kořenům a tím i k síle, kterou jsme jejich prostřednictvím čerpali. Ta je nenahraditelná pro nás i pro celý svět. Proto jsme i letos vzpomínali na mistra Jana Husa a jeho následovníky. Ukazují, jak a kam se navrátit. Ukazují i cestu dál, směr, kterým bychom se měli ubírat. Ač žili dávno před námi, přece ještě mluví. Slovo, které jim bylo dáno, „zůstává navěky“ (Iz 40,8). Dík všem, kteří nám pomáhali to Slovo slyšet. Dobře to bylo, že jsme vzpomínali.

Dalibor Molnár

Rozhovor s br. ing. Tomášem Paulusem

* Od června minulého roku jste postupně přebíral účetní štafetu od své předchůdkyně, sestry Evy Kratochvílové. Bylo vám od počátku zřejmé, že v občanském sdružení, které vydává noviny, bude hodně práce a málo peněz?

V neziskovém sektoru se pohybují už několik let a v současnosti pracuji jako účetní a daňový poradce pro zhruba deset neziskovek (včetně několika občanských sdružení). Překvapen jsem tedy nebyl.

* Asi bych měl zmínit, že vaše „objevení“ bylo velkým úspěchem našich spolkových internetových stránek – jeden den jsme tam vyvěsili inzerát, že hledáme účetního – a druhý den jste se nám přihlásil. Byla to náhoda?

Kdybych nepřipouštěl působení shůry, tak bychom to tak mohli vnímat.

* Stačí sledovat nejen účetní položky, ale také spolkovou činnost Kostnické jednoty a vydávání Evangelického týdeníku?

Mám pocit, že se stále rozkoukávám. Pokud se ale ke mně dostanou veškeré účetní a finanční informace, myslím si, že můj obraz o dění ve sdružení je poměrně přesný a kompletní. Ovšem ne od všech Místních sdružení dostávám potřebné podklady v čase a způsobu, jak bych potřeboval.

* Nevyrůstal jste v církvi a proto přece jen máte určitý odstup od navykklých a přežívajících forem... Působí na vás Evangelický týdeník dostatečně čtivý i pro ty, kteří nejsou v církevní tradici tak zasazeni, nebo si myslíte, že je srozumitelný jen pro církevníky?

Rád se do ET podívám a pokouším se většinu alespoň pročíst. Kdybych ale pro Jiskry nepracoval, asi bych se k ET ani nedostal.

Problém nevidím ani tak v čtivosti jako v množství a dost široké nabídce na trhu vůbec. Domů mi chodí pravidelně asi desítky různých křesťanských periodik a ve všech se najde více či méně textů, které bych si s potěšením a užitkem mohl přečíst. Kdybych to všechno stihl...

* Jak jste se mohl přesvědčit, vydávání Evangelického týdeníku – Kostnických jisker, se stále pohybuje na hranici holé existence z důvodů, že chybí potřebné finanční prostředky. Jaké vidíte východisko a co by bylo možné udělat pro zajištění nákladné vydavatelské činnosti?

To je těžké – jsem ekonom, dívám se na to přes optiku financí, trhu, nabídky a poptávky. Ale uvědomuji si, že jsou tu i jiné další nepřehlédnutelné úhly pohledu. Případné nápady tedy vždy hodlám spíše nabízet k posouzení ostatním (redakční radě ap.).

* Kde pozorujete rezervy v hospodaření v současnosti a v čem by bylo možné dosáhnout úspor a alespoň mírného zisku?

To se – podle mého – odvíjí od celkového pohledu. Můžeme to vzít jako „byznys“ a pak se budeme ptát, co umíme lépe nebo levněji než ostatní, jestli existuje na trhu nějaká poptávka (potřeba), kterou bychom mohli uspokojit a tak vydělat. A nebo vezmeme vydávání Jisker jako poslání, které je třeba držet. Potom ale nemůžeme příliš hledět na

finance, spíš je třeba počítat se ztrátovostí a hledat „netržní“ zdroje krytí (dary, dotace).

* Zmiňoval jste již, že dosáhnout alespoň vyrovnaného rozpočtu, by bylo možné např. zvýšením předplatného. Máte i představu, o kolik by mělo být předplatné vyšší?

Vlastní hospodářská činnost (vydávání týdeníku) je dlouhodobě prodělečným podnikem a musí být kryta dary, dotacemi, mimořádnými příspěvky. Kdybychom měli tuto ztrátu pokrýt předplatným, museli bychom zvýšit cenu o cca 50,-Kč na rok, při 44 číslech by cena mohla být např. 11,50 Kč, kdyby ovšem všichni odběratelé řádně platili.

Např. při 2000 platících odběratelích (což je reálnější číslo) by se vyšplhalo zvýšení až na cca 14,60 Kč, čímž bychom se dostali zhruba na nulu. Je to ovšem jenom hra s čísly...

* S tím souhlasím – jsme vděční těm předplatitelům, kteří chápou, že když nevydáme z finančních potíží všechna čísla, že nám vlastně pomáhají, abychom nemuseli jejich počet ještě více redukovat – a tak opravdu nepovažujeme další zvyšování za odpovědné. Budeme doufat, že i nadále se podaří ten propad pokrýt z darů na tiskový fond a jiných zdrojů. A také snad někteří odběratelé zlepší svou předplatitelskou kázeň...

Pro chod vydávání Týdeníku je ulehčením, když není rozdíl mezi těmi, kteří noviny odebírají a těmi, kteří je také pravidelně platí. Je nám velkou pomocí, když některé sbory předplácejí čísla, která potom mohou rozdávat např. při pastoračních návštěvách apod. Nicméně se neobejdeme ani do budoucna bez příjmů z inzerce, darů na tiskový fond od jednotlivců i sborů a další zdrojů, které pomohou zajistit pokračování vydávání Evangelického týdeníku.

* Nemí to sice vaše pracovní náplň a našeho občanského sdružení se to netýká – ale jako člen církve a ekonomicky vzdělaný člověk asi průběžně sledujete tahanice o restituce církevního majetku. Jaký je váš názor na historii těchto jednání a jaké byste rád viděl řešení, které by prošlo u církví i u veřejnosti, která je většinově dost proticírkevně naladěna?

Osobně se kloním spíše k pravicovému pojetí ekonomiky – tedy svěřovat státu co nejméně pravomocí a úkolů a co nejvíc odpovědnosti nechat na lidech samých a nestátních subjektech. I v dnešní době některé denominace praktikují odůlku od státu a brání se přijímání státní podpory. Ačkoliv to má i své nevýhody, myslím si, že církev si stačí dobře i bez státní asistence, byť to znamená větší nároky na mou i vaši peněženku.

* A vůbec – nejsou občanská sdružení, církve, nejrozmanitější charity a jejich projekty, jen jakousi přítěží společnosti, která je orientována na zisk?

Zkuste vzít lidem divadla, sportovní areály, domy dětí a mládeže a spoustu dalších „neziskových“ aktivit! A navíc – být „neziskovka“ vůbec neznamená nemít peníze.

* Nemůžeme zaručit splnění vašeho přání – ale jak byste si před-

Prosba o pomoc Kostelíčku v Kořenově bude příští rok 100 let

Milí přátelé,

Ochranovský seniorát při Českobratrské církvi evangelické kupuje od Jednoty bratrské malý kostelíček v Kořenově, který je vzácným pro mnohé členy seniorátu, neboť v něm prožili krásná léta mládí i mnoho požehnaných setkání s Božím slovem.

V roce 1948 zřídila Jednota bratrská horský domov v Polubném pro rekreační péči o děti a mládež. Chata (dnes hotel Adria) spolu s kostelíkem se stala místem tělesného i duchovního osvěžení nejen pro mladé. Někteří tu našli víru a upevnili ji, jiní tu navázali pevné přátelství i partnerské pouto na celý život. Toto evangelizační dílo od počátku silně ovlivnil bratr Boris Uher. Padesátá léta tuto činnost církve podvázala, až nakonec znemožnila.

V současné době se v červenci a v srpnu konají v kostelíku pravidelná nedělní shromáždění, která mají silně ekumenický charakter. Dnes je organizuje Ochranovský sbor při ČCE v Tanvaldě.

Kostelíček

Osmiboká kaple bývalé německé evangelické církve a.v. byla postavena za necelé čtyři měsíce v roce 1909. Horský hřbitov u ní byl založen, ale nepovolen, roku 1911. Pohřbívat se tu začalo až v r. 1913 bez ohledu na úřady.

V roce 1948 kostelíček začala používat Jednota bratrská, do jejího vlastnictví byl předán v roce 1959.

Kostelík je zdaleka viditelný ve dne, ale i v noci díky nasvícení přitahuje pozornost. Chceme, aby obnova kostelíku byla světlem nejen celému seniorátu, ale i znamením mnohým dalším, že činné křesťanství patří do současné společnosti. Ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt5,16)

Chcete pomoci?

Číslo konta pro váš dar: 963354389/0800, variabilní symbol 782008

Kontakt: jiri.polma@seznam.cz

Děkujeme!

Za seniorátní výbor Ochranovského seniorátu:

Jana Uhlířová, seniorátní kurátorka a Jiří Polma, senior

stavoval další rozvoj Evangelického týdeníku Kostnických jisker a vaše působení v něm?

Pokud se mi podaří všechny účetní informace včas shromáždit a roztrdit do správných kolonek, budu spokojen. Snad bych tedy popřál kolegům v ET i v místních sdruženích KJ trpělivost se mnou, odvalu k vzájemné komunikaci a otevřenost pro nové věci.

* Děkujeme za rozhovor a přejeme hodně radostné a úspěšné práce výhradně v kladných číslech!

* * *

Ing. Tomáš Paulus je nyní členem Církve bratrské v Poděbradech. Je ženatý a má dvě děti.

Bohumil Kejř

DNY CHELČICKÉHO 2008

Za dva měsíce chceme mít z milosti Boží opět na jihu Čech společné dny Petra Chelčického.

Jako podtext píšeme „setkání rodin“. Samozřejmě jsou očekávání jednotlivci i celé rodiny.

Samotný program je určitě vyhovující i pro děti nejrůznějšího věku. Také bychom vám ale chtěli být nápomocni, pokud byste chtěli na jih přijet na více dnů. Rádi vám pomůžeme sehnat levnější ubytování v penzionech, (rodin prozatím tolik nemáme, kde by se dalo ubytovat) a případně pomůžeme ve vašich dalších potřebách.

Termín setkání je 20.-21.zář. Je tedy možné využít také dny před a po slavnosti.

Sobota od 10.00 zahájení u památníku Petra z Chelčic v Chelčicích.

Odbornou přednáškou poslouží dva historici, jedním z nich je prof. Boubín.

Dětské divadlo a další společný program pro vaše i místní děti. Před večerem návrat do Budějovic a pro zájemce prohlídka města s průvodcem. Před večerním koncertem v Arpidě společné grilování. Koncert by měl být opět benefiční s výnosem pro potřeby Arpidy.

V neděli připravujeme evangelizační shromáždění s bratrem kazatelem Jaroslavem Pospíšilem.

Ukončení společným obědem.

Již nyní můžete posílat své přihlášky a případně požadavky především na ubytování. Pokud nám napíšete i vy, kteří přijedete na jeden den, určitě nám to pomůže se orientovat o počtu účastníků. Srdečně všechny zveme.

Za sbor BJB v Českých Budějovicích a za VV BJB

Vladislav Donát

Za farským plotem

(máte-li chuť nakouknout, co se tam děje a co všechno se semele...)

„Co já si vezmu za text na neděli ...“, mumlal si jistý farář, zíraje zamyšleně do své opotřebované Bible, „to je tajemství ...“

„Hlavně pro tebe, se mi zdá,“ poznamenala jeho žena.

* * *

Povídá jednou bratr kostelník po shromáždění: „Pane faráři, nezlobte se, ale na to dnešní kázání jste se nějak málo připravoval – vždyť mně bylo úplně srozumitelný! Bylo takový jednoduchý...“